

verslaving

(Hoe werkt het bij jou?)

1

Aard en omvang problematiek

- Van cliënten met ASS is bekend dat 11% to 16% een verslaving probleem heeft.
- Uit onderzoeken is gebleken dat mensen met ASS twee maal zo veel kans hebben op ontwikkelen van een verslaving
- Alcohol (50%) en Cannabisgebruik (25%) komen het meest voor
Gameverslaving neemt bij jongeren snel toe.

2

Problematisch gebruik of verslaving betekend dat je

- Sterk naar het middel of gedrag verlangt
- Grip verliest op je middelengebruik, meer gebruik dan gepland en niet kunnen stoppen
- Meer moet gebruiken omdat je eraan went (tolerantie) en omdat je anders ontweningsverschijnselen krijgt
- Negatieve lichamelijke, psychisch en/of sociale gevolgen ervaart door het gebruik

3

Kwetsbaarheid voor verslaving begrijpen

Drie aspecten staan voorop

- Je leert gebruiken omdat het iets positiefs oplevert
- De werking van je hersenen verandert door gebruik
- Stress leid tot minder controle en maakt je daarom kwetsbaar voor verslaving

4

Wat maakt mensen kwetsbaar voor verslaving

Wat maakt mensen met autisme kwetsbaar voor verslaving

5

Autisme en kwetsbaarheid voor verslaving

- Stressvolle omstandigheden in geschiedenis en het dagelijks leven
- Problemen met executieve functies
- Veel comorbide psychische en lichamelijke problematiek (NAR, 2020)

6

Extra stressbronnen bij autisme

- Moeite met begrijpen van jezelf en anderen
- Veel details zien, maar niet goed overzicht krijgen
- Moeite met veranderingen: steeds je plannen en gedrag aanpassen aan nieuwe situaties
- (Sensorische) overgevoeligheid of ondergevoeligheid
- Snel overprikkeld
- Stress op een andere manier beleven en hanteren
- Een leven lang "anders" zijn / stress gedurende de levensloop

7

Functie van gebruik

- Omgaan met lege momenten en het creëren van dag invulling.
- Meer rust in hoofd (rumineren, "herkauwen van informatie", piekeren).
- Hanteren sociaal ongemak
- Verminderen van spanning, samenhangend met:
 - het gevoel anders te zijn,
 - zich te moeten aanpassen
 - zichzelf te hoge eisen stellen
- Verminderen van spanning en angst, als gevolg van
 - sociale overprikkeling,
 - sensorische overprikkeling en onderprikkeling
 - slepende (praktische) problemen.

8

Wat zien we bij mensen met ASS

Risico's

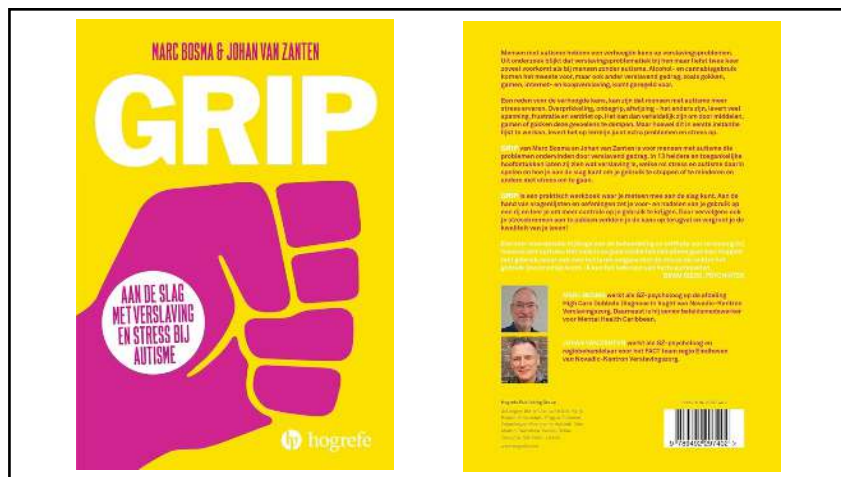
- Zijn zich bewust van het niet goed inschatten van sociale signalen
- Maken zich druk over de indruk die ze op anderen maken; sociale verlegenheid
- Zijn hard en volhardend op zoek naar oplossingen om (sociale) beperkingen te overwinnen, dit kost veel energie
- Hebben hun diagnose autisme (nog) niet geaccepteerd

9

gevolgen

- Middelengebruik ontregelt het leven. Informatieverwerking wordt negatief beïnvloed. Meer beperkingen in dagelijks functioneren (o.a. Huishoudelijke en maatschappelijke taken). Het gemis aan structuur dat ontstaat werkt weer middelengebruik in de hand
- Toename psychische klachten zoals somberheid , angst ect.
- Gebruik ondermijnt autonomie bij juist een sterke autonomie-behoefte (motivatie)
- Gebruik is meer ontregelend dan voor andere clientgroepen zoals bv. mensen met ADHD
- Beperkingen worden significant minder na een half jaar abstinentie.

10

11

Samen in gesprek

- Heb je ervaring met iemand in je directe omgeving met een verslaving (jezelf, partner, kinderen familie en of vrienden)
- Hoe kan je iemand attenderen op zijn verslaving. Dit kan heel gevoelig liggen. Zou jij dit wel of niet doen
- Wat doet het moet jou
- Is het thema verslaving bespreekbaar binnen familie/ vrienden kring.
- Wordt er over of met mensen gepraat.

Ondersteuning is maatwerk

12